

Bild: Jenny Kiderud |

En riktig raritet visas på Fornsalen

En av Gotlands absolut första bilar, en Oldsmobile från 1904, har tillfälligt flyttat in i Fornsalens foajé. Här visas under hela hösten utställningen "The Oldsmobile - när bilen kom till Gotland".

Jenny Kiderud

2017-09-09

I år fyller Gotlands Veteranbilklubb 50 år och utställningen på Fornsalen är en del i jubileumsfirandet. I text och bild beskrivs bilens tidigaste historia på Gotland, men själva huvudnumret i utställningen är den blankpolerade Oldsmobile av modellen Curved Dash som tagit plats i foajén.

– Bilen är från 1904. Oldsmobile Curved Dash är den första massproducerade bilmodellen och den tillverkades i totalt 19.000 exemplar, berättar Johan Gardelin på Gotlands Museum.

Just det här exemplaret kom till Gotland år 1906. Fårösund hade tack vare militärens expansion på Gotland börjat växa som ort, men järnvägen gick på den

tiden bara till Tingstäde. Från Tingstäde till Fårösund fick man ta sig på egen hand. För att lösa detta logistiska problem starades ett bussbolag, Automobilaktiebolaget Gotland, och en buss som skulle kunna transportera både passagerare och post mellan Tingstäde och Fårösund köptes in. Leveransen av bussen försenades, och generalagenten på fastlandet tvingades skicka över en bil som kunde användas i reserv, den bil som nu visas på Fornsalen.

Oldsmobilen gick som reservbil vid busshaverier fram till 1910, då den såldes på auktion. Så småningom började den rulla som taxibil i Visby. 1928 köptes den av bilhandlare Emil Appelquist.

– Han använde den som reklampelare i sin bilaffär. Sedan dess har den gått i arv inom familjen, berättar Emils barnbarn Claes-Göran Appelquist.

Claes-Göran Appelquists storebror Christer var den som förvaltade arvegodset under många år, och det var också han som med sitt stora bilintresse såg till att bilen förblev i gott skick.

– Han jobbade mycket med bilen, det blev hans livsintresse, berättar Claes-Göran Appelquist.

Christer är inte längre i livet och bilen ägs idag av hans fyra söner, men den vårdas av Gotlands Veteranbilkлубb.

– Vi har fått den stora förmånen att pilla med den, det känns hedersamt, säger Rune Larsson, ordförande i Gotlands Veteranbilkлубb.

Till sin utformning liknar bilen mer en hästdragen vagn än dagens bilar, med kuskbock och en styrspak istället för ratt. Bilen är i användbart skick, och med sin encylindriga bensindrivna motor kan den komma upp i cirka 40 kilometer i timmen vid gynnsamma förhållanden.

– 2006, när postkörningen på ön fyllde 100 år, körde Christer bilen mellan Tingstäde och Fårösund, samma väg som den gick med posttransporter i början på 1900-talet, berättar Rune Larsson.

Utställningen på Fornsalen invigs lördagen 9 september och visas till och med 5 december.